

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kristýna Horáková: Dílo Bedřicha Václavka z historicko-sociologické perspektivy. Fakulta humanitních studií UK, Praha 2014, 100 str.

Diplomovou práci Kristýny Horákové lze zařadit do oblasti historické sociologie literatury. Autorka měla před sebou velmi nesnadný úkol: postihnout rozsáhlé dílo literárního vědce a folkloristy Bedřicha Václavka.

Tato mimořádná osobnost české vědy se vyznačovala jistou kontroverzí. Na jedné straně Václavek důsledně prosazoval ideologické priority, konkrétně socialistický realismus a proletářské umění, na druhé straně podával nezpochybnitelné badatelské výkony ve folkloristice. Obecně vzato sledoval slovesné procesy, přičemž se zabýval také vztahy mezi literaturou a folklorem. Václavek byl velmi vzdělaný badatel, který studoval nejen u velkého literárního vědce Jana Jakubce, nýbrž i na univerzitě ve Freiburgu u folkloristy Johna Meiera. Osvojil si recepční metodu pro studium lidové, respektive folklorní písně. Již se nejednalo o studium v romantickém duchu, kdy docházelo ke značné selekci a úpravám lidových písní.

Bedřich Václavek byl výrazně ovlivněn brněnským vědeckým prostředím, měl blízko k sociologovi Inocencovi Arnoštu Bláhovi, s jehož periodikem *Sociologická revue* úzce spolupracoval. Sám Václavek se považoval za sociologa umění a literatury, o čemž svědčí jeho raná práce *Poesie v rozpacích* s podtitulem *Studie k sociologii umění a kultury* (Praha: Odeon 1930). Důvod, proč považovat Václavka za sociologa, tkví rovněž v tom, že jej tak akcentoval filozof Ludvík Svoboda (1903 – 1977) v publikované přednášce *Bedřich Václavek jako sociolog literatury* (Praha: Orbis 1947). Ze shora uvedeného vyplývá, že šlo o opravdu významného literárního vědce, který měl další zájmy přesahující jeho původní vědní oblast.

Diplomantka se pokusila zhodnotit dílo Bedřicha Václavka, podat jeho biografii a nastínit jeho tzv. druhý život po roce 1948 a zvláště v šedesátých letech 20. století (konference Václavkova Olomouc a kabinet Bedřich Václavka). Přitom bylo nutné zachovávat patričný vědecký odstup. Za přínos předložené diplomové práce lze považovat některé objevy archivního materiálu v rodišti aktéra dějin, kritika poměrů a teoretika možných světů.

Podotýkám, že diplomová práce je poznamenána určitým chvatem při jejím dokončování. S autorkou jsem zhruba od jara tohoto roku konzultoval jednotlivé kapitoly, avšak neviděl jsem výsledný produkt bádání, a tak jsem ve všech případech nemohl ovlivnit stylistické a jiné neobratnosti. Na některých místech závěrečné práce se vyskytují neopravené překlepy a jisté nepřesnosti.

Ačkoliv se nenacházím v roli oponenta, musím se vyjádřit k autorčině interpretaci zajímavého Václavkova posmrtně vydaného dílu *Český listář*, které postrádá jakýkoliv ideologický podtext. V pojetí Václavka mělo jít o „dějiny českého listu jako zvláštního útvaru české prózy“. Tak autorka diplomové práce na straně 69 nesprávně uvádí, že Václavek v uvedeném díle pojednal o folklorní historii a že je tu dokumentován folklor ze šesti století.

Celkově lze konstatovat, že Kristýna Horáková ve své diplomové práci osvědčila schopnost získat relevantní údaje ke zvolené problematice. Prokázala, že umí pracovat ve zvolené oblasti studia a že dokáže získané poznatky interpretovat. Předložená práce je dobře provedena jak po stránce metodologické a teoretické, tak i praktické. Protože autorka podala požadovaný badatelský výkon, práci lze přijmout jako vhodný podklad k obhajobě.

Závěr: Diplomová práce vyhovuje stanoveným kritériím, přikláním se k hodnocení známkou d o b ř e .

V Praze dne 24. srpna 2015

Doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.